@ΣΗΔΕ ΙΡΙΔΑ
6abcbca312458a225321f0a1
ΑΠ:252511
Υπογραφή: 01/10/26 21:25
Διανομή: 02/10/26 10:25

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/νση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 421 4331,-4332
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα 1-10-2026
Αρ. πρωτ.: 252511

ΠΡΟΣ:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ
(Διά της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ΄ αριθμ. 7472/31-7-2026 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Ν. Παπαδόπουλος,** σας πληροφορούμε τα εξής:

Ερώτημα 1ο :

Η ενεργοποίηση της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Αντιγόνων δεν αποτελεί αυτοματοποιημένη διαδικασία που έπεται της κοινοποίησης εμφάνισης νόσου κατηγορίας Α. Αντιθέτως, προϋποθέτει προηγούμενη απόφαση για την εφαρμογή συγκεκριμένης στρατηγικής επείγοντος εμβολιασμού, την κατάρτιση σχεδίου εμβολιασμού και την αξιολόγησή του σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Ερώτημα 2ο :
Η ενεργοποίηση του μηχανισμού πρόληψης και ελέγχου του αφθώδους πυρετού βασίζεται στην εφαρμογή της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας. Σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/429 («Animal Health Law»), ο αφθώδης κατατάσσεται στην Κατηγορία Α των νοσημάτων, για τα οποία προβλέπεται υποχρεωτική δήλωση, άμεση εκρίζωση και εφαρμογή μέτρων πρόληψης σύμφωνα με τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό 687/2020 και το Εθνικό Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης (υπ' αριθ. 1747/386028/14.12.23, ΦΕΚ Β' 7121/18.12.23) όπως τροποποιήθηκε. Σε εφαρμογή της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας εφαρμόζονται τα παρακάτω:
• άμεση θανάτωση και υγειονομική ταφή των μολυσμένων ζώων,
• καθαρισμός και απολύμανση των εγκαταστάσεων,
• οριοθέτηση ζώνης προστασίας (5 χλμ.) και ζώνης επιτήρησης (20 χλμ.),
• περιορισμός των μετακινήσεων των ζώων και εντατικοποίηση των ελέγχων.
Με την εφαρμογή των παραπάνω μέτρων ο ιός παραμένει στη μολυσμένη εκτροφή, καταστρέφεται με τη θανάτωση την υγειονομική ταφή και τις απολυμάνσεις, και περιορίζεται η διασπορά του προς τις ελεύθερες περιοχές.
Η πρόληψη της διασποράς βασίζεται στην εφαρμογή της ενεργητικής επιτήρησης στις ζώνες προστασίας, επιτήρησης και περαιτέρω απαγορευμένες. Οι παραπάνω ζώνες ορίζονται με στόχο την κλινική επιτήρηση και έγκαιρη ανίχνευση θετικών ζώων εντός αυτών, καθώς και την απαγόρευση μετακινήσεων εκτός αυτών, ώστε να μειωθεί η διασπορά, του ιού.
Παράλληλα εφαρμόζεται η παθητική επιτήρηση (σχετ. η αριθμ. 128947/62944/27-05-2025 Υπουργική Απόφαση -ΦΕΚ Β' 2576) σε όλη τη χώρα και σε υποψία ο κτηνοτρόφος ενημερώνει τις κτηνιατρικές αρχές οι οποίες προβαίνουν σε επιτόπιο έλεγχο για τη διερεύνηση δειγματοληψία κ.λπ.

Ερώτημα 3ο :
Σύμφωνα με το σημείο 2 του άρθρου 9 του Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2020/689:
Η αρμόδια αρχή ταξινομεί ζώο ή ομάδα ζώων ως επιβεβαιωμένο κρούσμα καταγεγραμμένης νόσου ή αναδυόμενης νόσου, όταν:
α) σε δείγμα από ζώο ή ομάδα ζώων έχει απομονωθεί ο νοσογόνος παράγοντας, εξαιρουμένων των στελεχών του εμβολίου·
β) σε δείγμα από ζώο ή ομάδα ζώων που παρουσιάζει/-ουν κλινικά σημεία που προσιδιάζουν στη νόσο ή έχουν επιδημιολογική σύνδεση με υπόνοια κρούσματος ή επιβεβαιωμένο κρούσμα έχει προκύψει αντιγόνο ή νουκλεϊνικό οξύ που προσιδιάζει στον νοσογόνο παράγοντα και το οποίο δεν είναι συνέπεια εμβολιασμού· ή
γ) σε δείγμα από ζώο ή ομάδα ζώων που παρουσιάζει/-ουν κλινικά σημεία που προσιδιάζουν στη νόσο ή έχουν επιδημιολογική σύνδεση με υπόνοια κρούσματος ή επιβεβαιωμένο κρούσμα έχει προκύψει θετικό αποτέλεσμα σε έμμεση διαγνωστική μέθοδο, το οποίο δεν είναι συνέπεια εμβολιασμού.
Σύμφωνα με τα παραπάνω, τα ζώα που έχουν βρεθεί θετικά με τη μέθοδο ELISA χαρακτηρίζονται ως «κρούσμα» και η θανάτωσή τους είναι επιβεβλημένη.

Ερώτημα 4ο :
Η αντιμετώπιση της επιζωοτίας του αφθώδους πυρετού στη νήσο Λέσβο βασίστηκε στην εφαρμογή της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας (κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2020/689 και υπ.αριθμ.44441/20-02-2026 ΚΥΑ), η οποία αποσκοπεί στην εκρίζωση της νόσου, μέσω της εφαρμογής των ακόλουθων μέτρων:
• Άμεση θανάτωση των ζώων των προσβεβλημένων εκμεταλλεύσεων.
• Ορθή διαχείριση των νεκρών ζώων και των δυνητικά μολυσμένων υλικών.
• Καθαρισμός και απολύμανση των εγκαταστάσεων.
• Επιδημιολογική διερεύνηση και ιχνηλάτηση των εστιών.
• Επιβολή περιορισμών στις μετακινήσεις ζώων και προϊόντων.
• Οριοθέτηση ζωνών προστασίας, επιτήρησης και περαιτέρω απαγορευμένων ζωνών.
• Ενίσχυση της κλινικής και εργαστηριακής επιτήρησης.

Ο επείγων εμβολιασμός δεν αποτέλεσε την αρχική στρατηγική αντιμετώπισης της επιζωοτίας στην Περιφερειακή Ενότητα Λέσβου, καθώς εκτιμήθηκε ότι η νόσος μπορούσε να εκριζωθεί αποτελεσματικά με την εφαρμογή των προβλεπόμενων μέτρων ελέγχου, χωρίς την ανάγκη εμβολιασμού. Η επιλογή αυτή επέτρεπε επίσης την αποφυγή των πρόσθετων περιορισμών και της μακρύτερης διαδικασίας για την ανάκτηση του καθεστώτος απαλλαγής από τη νόσο που συνδέονται με την εφαρμογή επείγοντος εμβολιασμού.
Κατά την αρχική φάση της επιζωοτίας αξιολογήθηκαν, μεταξύ άλλων:
α) η γεωγραφική απομόνωση της νόσου στη νήσο Λέσβο,
β) η δυνατότητα περιορισμού της με την εφαρμογή αυστηρών υγειονομικών μέτρων,
γ) η εξέλιξη του αριθμού και της γεωγραφικής διασποράς των εστιών,
δ) η δυνατότητα ταχείας θανάτωσης των ζώων και ασφαλούς υγειονομικής ταφής ή άλλης εγκεκριμένης μεθόδου διάθεσης των νεκρών ζώων,
ε) η διαθεσιμότητα ανθρώπινου δυναμικού για την εφαρμογή και επιτήρηση ενός μαζικού προγράμματος επείγοντος εμβολιασμού, και
στ) οι συνέπειες του εμβολιασμού για την επιτήρηση της νόσου, την ανάκτηση του καθεστώτος απαλλαγής από αυτήν και το εμπόριο ζώντων ζώων και προϊόντων ζωικής προέλευσης.

Η μη υποβολή σχετικού αιτήματος κατά την αρχική φάση της επιζωοτίας δεν ισοδυναμεί με απόρριψη του επείγοντος εμβολιασμού ως εργαλείου ελέγχου της νόσου. Αντιθέτως, αντανακλά την επιλογή εφαρμογής της στρατηγικής εκρίζωσης, όπως αυτή αξιολογήθηκε ως η πλέον ενδεδειγμένη για τις συγκεκριμένες επιδημιολογικές συνθήκες και το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και επαναξιολογείται συνεχώς.

Η περίπτωση της Κυπριακής Δημοκρατίας διαφοροποιείται από εκείνη της Περιφερειακής Ενότητας Λέσβου, καθώς οι επιδημιολογικές συνθήκες και η εκτίμηση κινδύνου δεν ήταν ίδιες. Ειδικότερα, η συνεχής πιθανότητα επανεισαγωγής της νόσου από τις μη ελεγχόμενες περιοχές της νήσου καθιστά δυσχερέστερη την επίτευξη της εκρίζωσης αποκλειστικά με τη λήψη υγειονομικών μέτρων, γεγονός που συνεκτιμήθηκε κατά την επιλογή της στρατηγικής αντιμετώπισης.

Το ενδεχόμενο εφαρμογής επείγοντος εμβολιασμού εξετάστηκε από τις αρμόδιες κτηνιατρικές υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής στο πλαίσιο της αξιολόγησης των διαθέσιμων μέτρων ελέγχου της επιζωοτίας. Ωστόσο, η εξέλιξη της επιζωοτίας κατέδειξε ότι η στρατηγική της εκρίζωσης αποτελούσε την πλέον ενδεδειγμένη επιλογή, δεδομένου ότι ο εμβολιασμός δεν αίρει την υποχρέωση θανάτωσης των μολυσμένων ζώων ούτε υποκαθιστά τα λοιπά μέτρα ελέγχου που προβλέπονται από την ενωσιακή νομοθεσία.

Τέλος, η προστασία που παρέχεται από τα εμβόλια κατά του αφθώδους πυρετού είναι περιορισμένης διάρκειας και, για τη διατήρησή της, απαιτείται η διενέργεια επαναληπτικών εμβολιασμών σύμφωνα με τις προδιαγραφές του χρησιμοποιούμενου εμβολίου και τις επιδημιολογικές συνθήκες.
Έχει καταρτιστεί σχέδιο επείγοντος εμβολιασμού από το Τμήμα Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων.

Ερώτημα 5ο :
Η εφαρμογή επείγοντος εμβολιασμού θα είχε ως συνέπεια την απώλεια του καθεστώτος «FMD free without vaccination», με σημαντικές επιπτώσεις στο εμπόριο και ιδίως στις εξαγωγές ζώντων ζώων και προϊόντων ζωικής προέλευσης, συμπεριλαμβανομένων των γαλακτοκομικών προϊόντων. Η ανάκτηση του εν λόγω καθεστώτος προϋποθέτει την πλήρωση των προβλεπόμενων από τα διεθνή πρότυπα και την ενωσιακή νομοθεσία όρων, συμπεριλαμβανομένης της παρέλευσης του απαιτούμενου χρονικού διαστήματος και της τεκμηρίωσης της απουσίας ενεργού κυκλοφορίας του ιού μέσω κατάλληλων κλινικών και ορολογικών επιτηρήσεων.

Ερώτημα 6ο :
Το ποσό των 726.038 ευρώ που έχει δοθεί δεν αφορά το σύνολο των 76.208 ζώων που έχουν θανατωθεί έως σήμερα, αλλά δίνεται σταδιακά ανάλογα με τα αιτήματα που υποβάλει η Περιφερειακή Ενότητα Λέσβου. Οι τιμές αποζημίωσης καθορίζονται από την υπ.αριθμ.44441/20-02-2026 ΚΥΑ αποζημιώσεων 2026 και είναι πολύ υψηλότερες των 10 ευρώ.

Μέχρι σήμερα, έχουν διατεθεί συνολικά 7.464.000 ευρώ στη Λέσβο, για θανατωθέντα ζώα, για απώλεια εισοδήματος και τη στήριξη των τυροκομικών επιχειρήσεων. Θα υπάρξει αντίστοιχες αποζημιώσεις για την απώλεια εισοδήματος και θανατωθέντα ζώα του δεύτερου εξαμήνου του 2026 ενω αναμένεται η έκδοση της ΚΥΑ για το γάλα και τις ζωοτροφές.

Ερώτημα 7ο :
Η επιζωοτία βρίσκεται σε εξέλιξη και δεν μπορεί ακόμα να υπολογιστεί το συνολικό κόστος της για το Ελληνικό Δημόσιο.

Τέλος, αρμόδιο να απαντήσει για τα θέματα που το αφορούν είναι το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, προς το οποίο διαβιβάζουμε ηλεκτρονικά την Ερώτηση 7472/31-7-2026 με το παρόν έγγραφο.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ZOI MYLONAKI
02/10/2026 13:48
ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΒΒΑΔΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών (με ηλεκτρονική διαβίβαση)
   Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Ν. Παπαδόπουλο

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφεία Υφυπουργών
- Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
- Υπηρεσία Συντονισμού